

Den danske kunstner Else Alfelt indtager en unik position i dansk modernisme – begavet med et sjældent talent for farve og en ufravigelig kunstnerisk integritet. Hun vidste allerede som barn, at hun ville være kunstner, og på trods af stereotype kønsroller var hun en vigtig brik i flere af de banebrydende kunstnergrupperinger fra 1940erne og frem. Mest kendt er hun for sin rolle i Cobra-bevægelsen, men hun var samtidig så meget mere end det!

ELSE ALFELT 110 ÅR

Else Alfelt er født i 1910 og blev allerede i barndomsårene, på børnehjemmet i København, ansporet til en fremtid som kunstner. Hun debuterede på Kunstnernes Efterårsudstilling i 1936 og var fra da af en integreret del af de avantgarde kunstnergrupperinger som blandt andre Helhesten, Høst og Cobra. Mest kendt er hun for sin medvirken i Cobra, mens hendes formsprog adskiller sig markant fra de øvrige medlemmers fortællende værker. Alfelts samlede værk fremstår som en gentagende påmindelse om menneskets uanselige rolle stillet over for universet, "altet" og den storslåede natur. Disse naturimpressioner fylder salene på kunstnerens eget museum, når vi i 2020 fejrer Alfelts 110 år med udstillingerne "Bjergtaget" og "Universets Blomst". I samme anledning kan man den 24. september – 9. oktober 2020 opleve en teaterforestilling om kunstneren under titlen "Kloder i gyldent rum" på Team Teatret i Herning.

BJERGTAGET

"Maanen, solen, bjergene, floderne og rummet er for mig evighedsbegreber". Sådan forklarer Else Alfelt selv sin store fascination af naturen og ikke mindst bjerge.

Fælles for – næsten – alle Alfelts værker er, at der er tale om naturmotiver, og at hun er betaget – faktisk bjergtaget – af den natur, hun maler. En natur, der ikke blot er en billedskøn gengivelse, men en natur som tildeles et nyt formsprog, hvor kantede og pågående bjergformationer pryder lærredet. En natur, der virker bekendt og rolig, men som samtidig er ny, abstrakt, voldsom og anmassende. Således afbilleder Alfelt ikke kun den virkelige natur, men skaber en ny natur i samspil med den eksisterende.

Ordet 'bjergtagning' stammer fra den nordiske folketro og er en gammel forestilling om, at elvere og bjergfolk kunne lokke mennesker ind til sig i bjerge, høje eller store sten. I vores moderne brug af ordet betyder det, at man er tryllebundet, besat eller betaget af noget. Alfelts mange gentagne

abstrakte naturmotiver fortæller om en kunstner, der ikke kun har været betaget, men også dybt bevæget – endda grebet – af en storslået naturoplevelse og særligt i mødet med bjergene.

Alfelts bjerge kan se meget forskellige ud. Men fælles for dem alle er, at bjergets store stenmasse er en bestandig størrelse, altid den samme, mens verden rundt om konstant forandrer sig.

Derfor er det også med inspiration i Alfelts fascination af særligt bjerge, at museets udvidelse i 1993 blev markeret med en prisme. En prisme der med sine skarpe kanter rejser sig som et farvestrålende bjerg foran museet. Og netop derfor er udstillingen BJERGTAGET at finde i museets Prismesal.

Forbered dig på at blive bjergtaget. Bjergtaget af en kunstner, der ser, oplever, gengiver og fortolker naturen, og hvis værker giver et nyt pulserende og livligt motiv tilbage til netop den natur, som hun holdt så meget af.

UNIVERSETS BLOMST

I Japan i 1967 åbnede sig en ny verden for Else Alfelt – en verden hvor hendes kunstneriske udtryk endelig fandt sit rette spejlbillede. Uden at have sat navn på oprindelsen havde hun hele livet intuitivt udfoldet sit kunstneriske univers efter japansk forbillede i sine gentagne skildringer af naturens kosmos. Mødet blev en åbenbaring for hende, og indtrykkene fra tempelhaverne i Kyoto og fuldmånen over Fuji voksede frem i hendes kunst sammen med kalligrafiens stærke islæt.

Ikke blot lod Alfelt sig inspirere af østen i sine motiver, men også hendes tilgang til kunsten var præget af japanske tankemønstre. Dette er fremtrædende i Alfelts repetition af en særlig motivrække, hvor månen, bjerget og spiralen er tilbagevendende elementer. Som i zenbuddhistisk meditationspraksis, hvor selve gentagelsen i meditationen bliver en vej til fordybelse, forekommer også Alfelts gentagelser at være en væsentlig del af det færdige værk. I billedserien "Universets Blomst" skaber hun således 50 kvadratiske værker, hvori spiralen er det bærende motiv.

Man kan betegne Alfelts billeder i denne periode som en slags tomhedens kunst, fordi det væsentlige ikke er selve fortolkningen af værket, hvis narrative fortælling og betydning ofte ikke er tilstede. Essensen rækker derimod ud over værket og findes i den erfaring, som værket gennem gentagelse og fordybelse kan tilvejebringe hos betragteren.

KLODER I GYLDENT RUM – kom med ind i kunstnerens skaberrum

Som led i fejringen af Else Alfelt 110 år kan man på Team Teatret for første gang nogensinde opleve Else Alfelts liv dramatiseret i forestillingen "Kloder i Gyldent Rum".

Den sanselige forestilling drager publikum ind i et univers, der dufter af maling, knitrer af mosaikstifter og lyder af skøn musik. På den måde kommer vi tættere på en kompromisløs kunstner, hendes liv og hendes værker.

Else Alfelt, der sammen med sin mand Carl-Henning Pedersen, var en del af Cobra-bevægelsen, arbejdede ad flere veje med sin kunst, men en af dem var en kombination af stramme regler og improvisation. I forestillingen lægges der vægt på lige netop denne kombination mellem regler, improvisation og sanselighed, når musikere spiller live i en blanding af improvisation og komponerede toner. Komponist Ditte Rønn (f. 1977) er tilknyttet Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum som huskomponist og skaber årligt kompositioner til museets samling. Denne gang teatermusik til fortællingen om Else Alfelt.

Ebbe Støvring Knudsen er dramatikeren og instruktøren bag forestillingen, som man kan læse mere om på Team Teaterets hjemmeside: www.teamteatret.dk

SKABT MED STØTTE FRA:

"Universets Blomst" er en del af udstillingsrækken "Sans & Samling", der har opnået støtte fra Knud Højgaards Fond, Helle Mau Jensen og Døtres Almennyttige Fond, 15. juni Fonden, Augustinus Fonden, Toyota Fonden, Beckett-Fonden, A.P. Møller og Hustru Chastine Mc.Kinney Møllers Fond til Almene Formaal, Spar Nord Fonden, Herning Kommune, Per Nørhaven, Bestseller Retail Europe A/S, Carl-Henning Pedersens Fond, Aage og Johanne Louis-Hansens Fond, Ege Tæpper, Midtjyds Skole- og Kulturfond samt Lysgaard Fonden.

"Kloder i Gyldent Rum" produceres af Team Teatret og bliver til med støtte fra Det Obelske Familiefond, Augustinusfonde og Herning Kommune.

For yderlige oplysninger kontakt:

*Lotte Korshøj, museumsleder, Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum,
22 93 61 90 / chplk@herning.dk*

Pressebilleder kan downloades på: <http://chpeamuseum.dk/pressefotos.aspx>

Else Alfelt på Den Frie 1960

Else Alfelt fotograferet ved atelieret i Bovbjerg 1961

Else Alfelt: Regnbuen, 1954
Olie på masonit, 245 x 498 cm.
Skitse til mosaikudsmykning på Rungsted Kommuneskole
Foto: Ralf T. Søndergaard
Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum

Else Alfelt: Stromboli, 1958
Olie på masonit, 150 x 114 cm.
Foto: Ralf T. Søndergaard
Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum

Else Alfelt: Universets Blomst, 1966
Olie på masonit, 107 x 107 cm.
Foto: Ralf T. Søndergaard
Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum